

AKTUELL FÖRDJUPNING OM GESTALT

Redan från början har Gestalt varit i ständig utvecklingsprocess och de senaste åren har flödet av ny litteratur blomstrat. Det perspektiv som främst har lyfts fram de senaste 20 åren är det s.k. *relationella perspektivet*; under 1980-90-talet vad det *Dialog* som stod i fokus (YONTEF 1993, Hycner & Jacobs 1995). Det som idag alltmer framträder är Gestalt som *en radikalt relationell och tillämpad filosofi*.

Vad menas med det? Jo, det som väsentligt skiljer Gestalt från andra relationella inriktningar är att vi inte bara beaktar *att* vi påverkar varandra och vår omgivning, utan också *hur*. Kärnan i gestalts teoribildning är en beskrivning av hur vi möter varandra och världen; vårt ledord för detta är *kontakt*.

Gestalt började med FRITZ och LAURA PERLS, som flydde Nazismens färor i Tyskland och senare mötte samhällskritikern PAUL GOODMAN. För dem var Gestalt inte enbart en terapiform utan ett förhållningssätt med en tydlig värdegrund, där personlig utveckling och en hållbar samhällsutveckling sågs som två sidor av samma mynt. När samtida gestaltlitteratur alltmer lyfter det relationella perspektivet blir värdegrunden och samhällsperspektivet åter tydligt – och det får mig att jubla!

När en teoribildning utvecklas och förändras behövs ju också nya grundböcker. Jag är själv "uppväxt" inom Gestalt med JOYCE & SILLS (2014) *Skills in Gestalt Therapy and Counselling*. Boken är nu utgiven i en tredje och uppdaterad upplaga med en god överblick på Gestaltteori och -praktik, också kopplat till aktuell forskning inom bl.a. trauma. Den färskaste grundboken är *Gestalt Therapy* (2015) av GORDON WHEELER och LENA AXELSSON – författarna beskriver tydligt det relationella perspektivet och relaterar till bl.a. neuroforskning.

DAVE MANN's *Gestalt Therapy. 100 key points & Techniques* (2010) är en lättläst liten pärla där jag vågar påstå att du hittar definitioner på alla gestaltbegrepp!

För dig som vill fördjupa dig i *kontaktbegreppet* vill jag framförallt rekommendera två böcker: *Gestalt therapy. Therapy of the situation* av GEORGES WOLLANTS (2008) och *On the occasion of*

an Other av JEAN-MARIE ROBINE (2011). Båda är vacker läsning om hur vi påverkar varandra. Författarna belyser lite olika perspektiv men båda utkristalliserar begreppet "situation".

Empati har stått i fokus under de senaste åren. I *Empathy in Psychotherapy. How therapists and clients understand each other* ger FRANK STAEMMLER (2012) en bild av empati ur ett radikalt relationellt perspektiv. *The Values of Connection. A relational Approach to Ethics* (Lee, 2004) är spännande läsning som levandegör begreppet etik.

Den teoribildning som har påverkat mig främst är den som utvecklas av RUELLA FRANK. Genom det hon kallar *Kinestetisk resonans* presenterar hon något som kan klassas som "cutting edge" inom psykoterapifältet. Hon ger form åt det ordlösa och ett språk till det vi vet innan vi vet det – alltså hur vi genom rörelse fångar upp stämningar och information i mötet med andra och vår omvärld. Frank bidrar med ett utvecklingsperspektiv på Gestalt och beskriver rörelse som vårt allra första språk.

Hon har skrivit två böcker: *Body of Awareness* (2001) och *First Year and the rest of your life* (2011). DVD'n *Developmental Somatic Psychotherapy. An introduction* illustrerar kanske tydligast detta perspektiv. Frank ingår också i en antologi som utkom 2014: *The New York Institute for Gestalt Therapy in the 21st Century. An Anthology of Published Writings since 2000*. NYIGT var det första gestaltinstitutet och har ingen formell utbildning men mellan medlemmarna (som är från hela världen) pågår livliga samtal om gestalt, som aktivt bidrar till utveckling av såväl teori som praktik.

Institut di Gestalt Italia har publicerat en serie på hittills fyra böcker som betonar samtida Gestalt: 1) *The Now-For-Next in Psychotherapy. Gestalt therapy recounted in post-modern society* (2013) ger MARGHERITA SPAGNUOLO LOBB bl.a. en översikt om Gestalts utveckling genom tiderna. 2) *Gestalt Therapy In Clinical Practice. From psychopathology to the aesthetics of contact* (2013). Eds. GIANNI FRANCESETTI, MICHELA GECELE and JAN ROUBAL. 3) *Social Change Begins With Two* (2015), JEAN-MARIE ROBINE

HELENA KALLNER, M.Sc. Gestalt Psychotherapy, vid Metanoia Institute i England.

och 4) *Absence Is The Bridge Between Us. Gestalt therapy with depressive experiences* (2015). Eds. GIANNI FRANCESETTI, är ett ovärderligt bidrag till hur vi inom gestalt ser på diagnostik ur ett relationellt och samhällsorienterat perspektiv. Texterna påminner mig om det kända citatet *Practice without theory is blind, and theory without practice is empty*.

Rykande färsk är MALCOLM PARLETTS bok *Future Sense. Five explorations of whole intelligence for a world that's waking up*. Malcolm använder sig inte av klassiska gestalttermer, men fokuserar helt och hållet på de utmaningar vi står inför i vår värld idag.

Tidskrifterna *British Gestalt Journal*, och *The Gestalt Review* finns för dig som vill hålla dig à jour med alla spännande tankar inom Gestalt.

Håll också utkik efter *Self – A Polyphony of Contemporary Gestalt Therapists*. Redaktör är JEAN-MARIE ROBINE, och jag har hört att den ska komma ut under 2016. När Gestalt grundades var relationsperspektivet före sin tid och nu börjar tiden hinna ifatt. Jag har fått äran att läsa några av artiklarna och har då fyllts av en hisnade känsla av att få ta del av en nyskapande och framtida teoribildning.

Här och nu är den klassiska gestaltdevisen – och att försöka fånga och beskriva *här och nu* ger ju också en smak av det som ska komma.

– Helena Kallner